

Com són els productes ecològics?

Bones pràctiques de gestió ambiental
Pòster 6

ClubEMAS
associació d'organitzacions registrades EMAS a Catalunya

L'agricultura ecològica, biològica i orgànica

La normativa que regula actualment el sistema de producció agroalimentària ecològica a Europa ha recollit les denominacions amb què era conegut anteriorment aquest sistema de producció a les diferents regions. Per aquest motiu, als països anglosaxons es parla d'*agricultura orgànica* (*organic farming*), mentre que en altres països, com ara Itàlia o França, es parla d'*agricultura biològica* (*agriculture biologique* i *agricultura biologica*, respectivament). En canvi, a l'Estat espanyol, i per tant també a Catalunya, parlem d'*agricultura ecològica*. Totes aquestes indicacions, **ecològic**, **biològic** i **orgànic**, així com els seus diminutius, **bio** i **eco**, són sinònims d'un mateix sistema de producció i elaboració d'aliments, la producció agroalimentària ecològica (PAE).



Productes vegetals

- 1 Per produir-los no es fan servir adobs, herbicides o pesticides de síntesi química.
- 2 No s'utilitzen conreus genèticament modificats.
- 3 Ajuden a preservar la biodiversitat del medi natural perquè no s'hi posen pesticides perjudicials per a la fauna i flora, perquè a les finques ecològiques s'hi fa servir una àmplia varietat de cultius, i perquè s'hi fomenta la presència de vegetació espontània com a refugi de la fauna útil.
- 4 S'obtenen a partir d'un sistema de producció sostenible i respectuós amb el medi ambient (utilitza recursos locals i potencia l'ús de recursos renovables, com ara la fertilització orgànica, que aprofita residus orgànics per incorporar-los al sòl com a font de nutrients).

Productes animals

- 1 Els animals de ramaderia ecològica s'alimenten de farratges i pinsos ecològics certificats.
- 2 Els animals es crien en unes condicions de vida que respecten les seves necessitats i el seu benestar.
- 3 Les vaques, les ovelles i les cabres tenen accés a pastures; i els pollastres, les gallines i els porcs, a patis.
- 4 S'obtenen sense forçar els sistemes de producció ni els ritmes naturals de creixement dels animals i es prohibeix l'ús de substàncies estimulants del creixement, com ara hormones o antibiòtics, i se'ls proporcionen uns allotjaments adequats al seu comportament natural.

Productes elaborats

- 1 Es produeixen a partir de primeres matèries procedents d'agricultura o ramaderia ecològica.
- 2 En la transformació, només s'hi utilitzen les tècniques i els additius més naturals.
- 3 Els aliments s'obtenen mitjançant els procediments que afavoreixen la seva qualitat organolèptica i nutritiva i no en malmeten el sabor.
- 4 Des del camp fins a la taula, totes les empreses que intervenen en la cadena han estat sotmeses a un sistema de control que garanteix el seu origen i certifica la seva qualitat.



Quines garanties tenen els aliments ecològics?

Només els aliments produïts segons la normativa que defineix la **producció agroalimentària ecològica (PAE)** i sotmesos al control d'un organisme de certificació autoritzat poden portar un distintiu, logotip o marca de qualitat, i utilitzar els noms protegits de la producció ecològica.



Aquest tipus d'aliments poden fer constar en el seu etiquetatge que procedeixen de l'agricultura ecològica, o biològica o orgànica, així com utilitzar els prefixos **eco** o **bio**.

Els organismes de certificació controlen tot el procés de producció i elaboració dels productes ecològics mitjançant **visites d'inspecció** i **presa de mostres** a totes les finques i indústries.



Dades sobre la producció agroalimentària ecològica



Al final del 2006, al món hi havia **30,4 milions d'hectàrees certificades d'agricultura ecològica**. Els països amb més superfície certificada són Austràlia, la Xina, l'Argentina i els Estats Units.

Segons un informe de l'Eurostat, a Europa l'any 2005 la superfície ecològica respecte a la superfície agrària total representava el **4%**. Amb dades del 2007, el país de la Unió Europea amb més superfície certificada és Itàlia, seguit de l'Estat espanyol, amb gairebé un milió d'hectàrees certificades. Malgrat aquestes dades de producció, el consum intern de productes ecològics a l'Estat espanyol és molt baix, amb menys de l'1% de la despesa en alimentació.

4%

A Catalunya la situació és bastant semblant a la de la resta de l'estat, encara que el consum intern és més alt i que la indústria transformadora ecològica és molt important.



Pel que fa a les produccions, en els darrers deu anys el nombre d'operadors (productors, elaboradors i comercialitzadors) ecològics catalans s'ha multiplicat per tres (ha passat de 341 el 1997 a **1.070** el 2007), i la superfície agrícola sotmesa a certificació, per més de vuit (ha passat de 7.187 hectàrees el 1997 a **60.000** el 2007), tot i que cal dir que una gran part d'aquesta superfície és de pastures destinades a la ramaderia ecològica.

Els principals cultius ecològics a Catalunya són, per aquest ordre, **oliveres, cereals i lleguminoses, vinya, i fruits secs**. Pel que fa a la ramaderia, la cria que té un nombre més alt d'explotacions ecològiques és la de bestiar **boví**.

El calendari de fires ECO en les quals participa PRODECA/DAR són :

- Ecoviure (Manresa) - Octubre 08**
- Barcelona Degusta (Barcelona) - Març 09, fira multiproducte**
- Firanatura (Lleida) - Març 09**
- Biocultura (Barcelona) - Maig 09**
- Eco-teca (Tarragona) - Juny 09**